

Amikor ütnek a szavak

Ez pusztán egy javaslat arra nézve, hogy az alábbi tíz mondatot akkor se mondd a gyerekednek, ha dühös vagy, de még akkor se, ha te régen naponta hallottad!

1. Dádá lesz!

Ezt már egyéveseknek is szokták mondani, ha valami olyasmi akad kíváncsi kis kezükbe, ami a felnőtt szerint nem neki való, veszélyes, piszkos, vagy ha olyasmit csinálnak, amit nem szabadna, amit már többször is megtiltottak nekik. A fizikai erőszak, fájdalomkózos kilátásba helyezésének célja, hogy ezzel jól ráijesszenek az áldozatra, hát ha elég a verést emlegetni, és már annak is elegendő elrettentő ereje lesz. Valójában a verés és a verés kilátásba helyezése is kevésbé hatékony, káros gyakorlat, amely már zsenge gyerekkorban olyan féket próbál a rendszerbe építeni, amely megalázó és hatását tekintve mulékony. Ráadásul a tehetetlenség, ötletlenség jele.

2. Rossz vagy!

Talán említeni sem kellene, annyira nyilvánvalóan károsak és feleslegesek az efféle negatív minősítések. Ráadásul olyan zsenge életkorban kezdik ezt mondogatni a kicsiknek, általában egy- és két éves kor között, amikor nem is érti, hiszen a rossz fogalma meglehetősen bonyolult, és végképp érthetetlen egy kisgyermek számára, aki még egyáltalán nem a jó-rossz ellentétpárjában gondolkodik, hanem sokkal inkább az ismerem-nem ismerem, érdekes, felfedeznivaló-unalmas fogalompárok tárgyi megfeleltetésében. Ha viszont gyakran hallja, bizonyos számúra izgalmas, érdekes és a felnőttek figyelmét kiharcoló magatartásformáit fogja a "rossz" fogalmához kapcsolni. Ez volt a cél?

3. Anya nem fog szeretni, ha még egyszer ilyet csinálsz!

Az érzelmi zsarolás egyfelől etikátlan eszköz, másfelől azoknak az üres fenyegetéseknek a halmazát gyarapítja, amelyek nélkülözik a valódi tartalmat. Hiszen a legtöbb szülő egy percig sem gondolja komolyan, hogy nem fogja szeretni többé a gyereket, ha megint meghúzza a szomszéd kislány haját. A jó gyerek-szülő kapcsolatnak éppen a feltétel nélküli szeretet az alapja. Egy kicsi gyerek viszont komolyan veszi még, amit hall, és hatalmas szorongást okozhatsz neki ilyen kijelentésekkel.

4. Ha szeretsz, nem csinálsz ilyet!

Úgyes csavar az előző kijelentéshez képest, amit már nagyobbcskákknak szoktak mondogatni, de ugyanolyan érzelmi zsarolás. Amely abból indul ki, hogy a gyerekek elvárt kötelessége bizonyítani a szeretetét, hiszen neki is meg kell tennie a maga hozzájárulását a családtagok egymás iránti szeretetéhez. A baj csak az, hogy a szeretet érzelmi alapon működik, a különböző kárhözottatott viselkedésformák, tettek pedig rendszerint egészen más alapokon állnak: a gyerek azért teszi, mert izgalmas, érdekes, kíváncsiságát elégíti ki, elégtételt ad valamiért. Vagyis abból, hogy a gyerek olyasmit tesz, ami a szülőnek nem tetszik, korántsem következik, hogy a gyerek ne szeretné a szülőt.

5. Ha nem hagyod abba, akkor soha többet...

Hányszor kiáltunk fel így felháborodásunkban, tehetetlen dühünkben! De hogy minek? Hiszen valószínűleg senki sem tudna példát mondani arra, hogy bárki be is váltotta volna ezt a fenyegetést, és tényleg soha többet ne vitte volna mondjuk játszótérre a csemetéjét. Az efféle üres fenyegetések valójában súlytalanná, következmények nélkülivé teszik a szülői nemtetszést. A gyerek pont annak az

ellenkezőjét tanulja meg belőle, mint ami a cél volt.

6. Pont olyan vagy, mint az apád/anyád!

Ha megromlott a viszony a szülők közt, esetleg válófélben vannak, vagy el is váltak, sajnos gyakran elhangzik ez a mérgező mondat. Abból kellene kiindulni, hogy a gyerek esetleg ugyanúgy szereti a másik szülőt, és nem is vétkes a kapcsolat elmérgesedésében, ezért érzelmeiben mélyen megsebz egy ilyen kijelentés. Ráadásul ezzel a mondattal mégis ráterheled a kapcsolat megromlását, összerosod a személyét a párodéval, párhuzamot vonsz köztük, felelőssé teszed. Próbáld ezt elkerülni, és ne mérgesítsd el a helyzetet még jobban azzal, hogy a gyereket is felelőssé teszed olyasmiért, aminek ő csak szenvedő alánya.

7. Nagyot csalódtam benned!

Ahogy telik-múlik az idő, az édes kisbabából, eleven kisgyerekből iskolás lesz. És ezzel kezdetét veszi az elvárások, követelmények egész sora. Bármennyire is nehéz, próbáld ragaszkodni az érzelmi támaszt és biztonságot nyújtó szülő szerepéhez, és ne vállalkozz a hajcsáréra! Persze jogod van ahhoz, hogy csalódott légy a gyereked egynemely produkciója miatt, de jobb, ha ezt nem ebben a becsmérítő és megalázó formában fejezed ki, és elvárásaidat a képességeihez, a konkrét helyzethez igazítod. Jobb, ha együtt keressétek meg a sikertelenség okát, és megbeszélitek, szükséges-e egyáltalán változtatni valamit, vagy elég belenyugodnod, hogy a gyereked nem mindenben a legjobb.

8. Te még ehhez is lusta/buta/ügyetlen vagy!

Még egy fokkal mérgezőbb, mint a szülő csalódottságával kapcsolatos kijelentés, hiszen általánosít. A "még ehhez is" azt jelzi, hogy a gyerek valójában totális csőd, mindenhez hülye, alkalmatlan a legegyszerűbb feladatokra is. Ha tényleg ennyire rossz a helyzet, valószínűleg te hibáztál, előbb, talán már kisgyerekkorban fel kellett volna figyelned az egyéni fejlesztés szükségességére. Vagy csak azzal van a baj, hogy tökéletes gyerekre vágyasz, akivel villoghatsz, akár egy kinttétessel, amely igazolja, hogy milyen kiváló szülő vagy? Olyankor persze bosszús vagy, ha csődöt mond önnön nagyszerűséged bizonyítéka...

9. Én mindent megteszek érted, cserébe pedig nem kapok tőled semmit!

Ezzel a szülői szeretet önzetlenségét vonod kétségbe. Úgy érzed, fel kell emlegetned mindazt az áldozatot, amit a gyerekedért hoztál. Ezek szerint áldozat volt, amit nem szeretetből és szívesen tettél meg, hanem ellenszolgáltatás reményében, mint egy üzleti tranzakciót. És az üzletfeled most nem akar fizetni, vagy nem azért, és nem annyit, amennyit te kapni szeretnél. Vigyázz, az efféle mártírjátzmákba nagyon bele lehet gabalyodni!

10. Amíg az én házamban laksz, amíg az én kenyeremet eszed...

A végsőkig elkeseredett szülő utolsó kézigrántja a serdülőjével vívott verbális csatában. Nevesíti is a gyerek kiszolgáltatottságát, és ha másképpen nem megy, hát erre hivatkozva szeretné elérni az engedelmességet. Talán sikerül is. De az árát sajnos így is, úgy is te fizeted meg azzal, hogy valami jóvátehetetlenül összetörik a kapcsolatokat. Ezzel végül is a munkaadó-alkalmazott kapcsolat szintjére szállítod le a szülő-gyerek kapcsolatot. Ha úgy érzed, valami ilyesmi kívánczik ki belőled, beszéljess előbb más serdülők szüleivel, hogy lásd, náluk mi zajlik (reméljük, őszinték lesznek veled, és nem fényezik a valóságot), vagy kérj segítséget nevelési tanácsadóban.

Szerző: W. Ungváry Renáta
Forrás: babaszoba.hu

„Nem akarok a nagyiékhoz menni!”

Kicsi korában csak a nagypapira és a nagymamira esküdt... Most már „közelharcot” kell vívni vele, hogy eljőjön velünk a nagyszüleikhez. De ne ijedjünk meg: gyermekünk ilyen törekvése a távolságtartásra, különösen, amikor a serdülőkorba lépett, vagy annak küszöbén áll, rendszerint csak átmeneti. Azért addig is tudni kell kezelni ezt a helyzetet.

Vége a nagyiéknál töltött vidám nyaraknak, hétvégéknek... Növő félben lévő gyermekünket mára már egy a nagyszülőknél elfogyasztott vasárnapi ebédre sem könnyű rábeszélteni. Minden diplomáciai érzékünket be kell vetnünk, hogy csemeténk hajlandó legyen csatlakozni hozzánk. De milyen okai lehetnek ennek a változásnak, és hogyan kezeljük őket?

Önállóságra vágyik – ez természetes

Minek tudható be ez a távolságtartás, mely a serdülő és a nagyszülei között bontakozik ki oly gyakran?

Egyszerűen annak a ténynek, hogy a kisgyermek, aki annyira szerette nagyszülei kényeztetését, babusgatását, megszabadulva a mindennapos fegyelmezés, oktatás-nevelés súlyától, mára felserdült, és önállóságra vágyik. Neki már arra van szüksége, hogy a családi kereteken kívül is megpróbálja felépíteni az életét.

A serdülő rájön arra, hogy minden tevékenység, melyet addig a nagyszüleivel együtt örömmel végzett, bármennyire is szereti őket, már nem elégíti ki, hanem egyre inkább untatja.

Mint ahogy már a szülei, iskolatársai, barátai szociális életében vesz részt, elfordul a nagyszüleitől, és – egy időre – megfedkezik gyermekkoruk velük töltött boldog napjairól. Annak érdekében, hogy kimutassa ezt az elszakadási szándékát, többek közt már nem akarja náluk tölteni a vakációt, semmiben nem ért egyet velük, amikor csak teheti, ellenkezik.

Eltávolodás, mely nem jelent elutasítást

Az önállóságra való törekvés ellenére a serdülő rendszerint nem kérdőjelezi meg a nagyszülei elengedhetetlenül fontos szerepét érzelmi és lelki életében. A nagypapi és a nagymami biztos pont marad nála, a család összetartó erejét jelképezi, és ha a generációk közti kapcsolatok jól alakulnak, a serdülő ennek teljes tudatában is lesz.

A nagyszüleivel kapcsolatos érzelmi változatlanok maradnak, viszont eltérő módon nyilvánulnak meg.

A növő félben lévő gyermek egyszerűen élete abban a periódusában van, amikor a stabil társas viszony létesítése a barátaival és másokkal lényegesen fontosabbnak tűnik, mint a kapcsolattartás a régi módon a nagyiékkal – magyarázzák a pszichológusok.

Vagy úgy érzik, hogy a két generáció közti konfliktusokat nekik kell cipelniük a vállukon, és a megoldást keresik, de nem jutnak eredményre.

Ezt a fordulatot a családi kapcsolatokban nem könnyű kezelni – egyik félnek sem. Nehéz a nagyszülők számára, akik egyszersmind elhagyatva érezhetik magukat, továbbá a szülők számára, akik megértik a nagy eltávolodási vágyat kamasz gyermeküknél, de saját

szüleik csalódottságát is.

Őszinteség a szülők részéről is

Beszéljünk nyíltan erről a serdülőkori problémáról a saját szüleinkkel is: magyarázzuk el nekik, hogy az unokáik, miközben egyre nőnek, kevésbé „szertartásos” viszonyra törekednek a nagyszüleikkel. Egy megszokott látogatás, az obligát kérdés-felelet „programmal” már nem az ő világuk. Mondjuk el azt is, hogy új életteret kívánnak maguknak létrehozni a családi körön kívül, de azért ugyanúgy szükségük van a nagyszüleikre, mint régen.

Forrás: www.bebikkicsikesnagyk.hu